Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 120. sz. Kedd, május 8.

Előfizetési árak:
postán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekü közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: Koncz Ákos.
Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü közlemények felvétele.

Meggyőződés és pártfegyelem.

Debreczen, május 7.

A képviselőház tegnapi ülésében a szabadelvü párt egy tekintélyes része, a párt előzetes megállapodása ellenére, kihagyta Ugron Gábort a delegáczió tagjai névsorából. Ez a tényállás, melyet az ellenzék s különösen a néppárt tagjai a szababadelvü párt vezére, Széll Kálmán miniszterelnök elleni bizalmatlansági szavazat gyanánt akarnak feltüntetni.

Megszoktuk már az ellenzék részéről a támadásnak azt a módját, hogy minden kérdésben a szabadelvü párt egységének megbontására törekszik s azért nagyobb jelentőséget nem tulajdonitunk annak a recriminatiónak, a mely az Ugron mellőzésében a miniszterelnök ellen bizalmatlansági szavazatot akar látni, de foglalkozunk ez ügygyel azért, hogy kimutassuk, mikép a képviselőház tegnapi szavazata a politikai delicatesse nyilvánulása volt, melyet lehet ugyan kifogásolni megállapodott parlamenti gyakorlatunk szempontjából, de a politikai illem szabályai szerint helyesnek kell tartanunk s épen azért elitélnünk nem szabad.

Ugron Gábornak nincs helye a delegáczióban most, midőn az összeférhetetlenségi bizottság előtt ügye tárgyalás alatt van s épen ezért nincs igaza az ellenzéknek abban, hogy jogsérelem történt s hogy a pártközi negállapodás megsértése a parlamentarizmus régi gyakorlatának negligálása lenne, s valóban igazsága van Rakovszynak abban, hogy ez a szavazás osztraczizmus volt; igen, osztraczizmus, mely itéletet mondott Ugron eljárása fölött, de itéletet mondott egyszersmind pártjának tapintatlan választása fölött is és ebben sem a szabadelvü párt tekintélyének csorbitása, sem a miniszterelnök iránt bizalmatlanság nincsen. A politikai illemnek vannak bizonyos szabályai, melyek a pártok megállapodásain kivül állanak és a miniszterelnöknek, valamint a mindenkor lovagias Gajári Ödönnek teljesen igazuk volt abban, hogy helytelenitették az eljárást, mely az egyéni meggyőződést parlamentáris kérdésekben a párthatározatok fölé emeli; másrészről igazuk volt azoknak is, akik a parlamenti illem megsértését látták abban, hogy egy ellenzéki párt a delegáczióba be akarja választatni egy oly tagját, aki a képviselőházi összeférhetetlenségi szabályok flagráns megsértésével a közelmultban az egész országban megbotránkozást keltett. A képviselőház szavazata tehát erkölcsi igazságszolgáltatás volt, melynek sem a szabadelvü párt egységéhez, sem a miniszterelnöki bizalom kérdéséhez semmi köze.

A szabadelvü párt egysége annyira megingathatatlan és a Széll Kálmán iránti bizalom oly szilárd alapokon nyugszik, hogy gondolnunk sem lehet arra, hogy ily jelentéktelen kérdés, mint az Ugronügy, a párt egységének megszakitására, vagy a miniszterelnök prestigenek hanyatlására vezethetne.

A szabadelvü párt nem kivánja tagjaitól, hogy ily legszemélyesebb kérdésben, mint a delegáczió, tagjainak választása a pártfegyelem által annyira korlátozva legyenek, hogy az ellenzék által óhajtott egyik vagy másik képviselőt ne mellőzhessék. Ebből a szabadelvü pártra semmiféle hátrány nem származhatik és a parlamenti convenientiák sem kivánhatják, hogy ki ne mondják a párt tagjai szabad meggyőződésüket azon egyénre, aki a parlamenti illem ellen vétett.

Akármilyen ressensust keltett tehát a szabadelvü párt tagjainak ezen váratlan fellépése, az épen nem indokolatlan s abból az ellenzék tanuságot merithet, beláthatja, hogy az a párt, mely járszalagon magát vezettetni nem hagyja a sze-

TÁRCZA.

Az anyja büszkesége.

Irta: **Vértesi Gyula.**

Mintha csak tegnap történt volna, ugy magam előtt látom most is azt a jelenetet, mikor az ötödik osztály első negyedévi értesitőinek a kiosztásakor az osztályfőnökünk, egy öreg piarista páter, kenetteljesen rátette a kezét a Béres Pali szögletes, kis fejére s ugy mondta:

— Nagy jövőt jósolok neked, ha továbbra is ily eminenter haladsz disciplináidban. Az ur áldása lesz veled. S ő szeret téged, mert jó vagy. Szerény és illedelmes, nem olyan, mint ezek a többi kupczihérek! Ezek a gyehennára valók. Nem is lesz ezekből semmi.

Mi, gyehennára való kupczihérek, akiknek a tisztelendő ur nem valami nagy jövőt jósolt — hangos hahotában törtünk ki a távozása után s elkezdettük papirgalacsinokkal dobálni a még mindig a pódium előtt álló sápadt kis fiut.

— No hires! Büszke vagy? No bizony, ha valaki egyebet se csinál, mint magol, könnyü annak elsőnek lenni!

Haragudtunk rá, mert az ötödikbe került hozzánk s hamarosan lefőzött mindnyájunkat. Az elfojtott irigység aztán kitört belőlünk. Különösen én voltam rá dühös. Egy faluba valók voltunk s tudtam, hogy az apám mekkora dolgot fog csinálni belőle, hogy a kántorné fia csupa jeles, én pedig csupa elégséges vagyok.

Éretlen dühömben oda léptem hozzá s megfricskázva a fülét, mély lenézéssel azt mondtam neki:

— Nem szégyenled magad, annyit tanulni!

— Persze, de hát mit csináljak? Amit ti csináltok, az engem nem mulattat. Valamivel pedig csak kell foglalkoznom.

Lassu, csendes hangon beszélt, mintha a maga hangjától is félt volna s nagy, okos szemével csak nézett, nézett maga elé az üres levegőbe, miközben a vállát valahogy furcsán felhuzta, ugy, hogy sovány nyaka, meg kis feje szinte beleveszett csontos, hegyes vállai közé.

S azután még sokszor láttam igy állani. S olyan komolynak, olyan szomorunak látszott ilyenkor, hogy lehetetlen volt jó szóval nem lenni a kis öreghez.

Nevetni is alig láttuk — keveset is beszélt. Csak épen, ha kellett. Óraközökben pedig, mig mi a padok tetején hancurozotunk, verekedtünk, Béres Pali vállai közé huzott fejjel üldögélt a padjában és olvasgatta a leczkéjét.

De csak eleintén csufoltuk ezért, mikoriban közénk került. A mint láttuk, hogy hiába ránczigáljuk a haját, a ruháját, mert a helyett, hogy verekedésbe kezdett volna, komolyan, csendesen, mint valami vén ember, — kiment a teremből s meghuzta magát a folyóson, mig a tanár bejött — hát ettől az időtől kezdve békében hagytuk.

Haragudni haragudtunk ugyan rá, a mint hogy a szorgalmas diákra a kevésbé szorgalmasak mindig haragudni is szoktak, de nem bántottuk őt.

Jóformán rá se néztünk, mintha nem is tartozott volna hozzánk.

Én vele laktam, de talán én tartottam vele a legnagyobb haragot. Alig beszéltünk egy-két szót együtt. Azaz, hogy ő szivesen beszélt volna, de én nem szóltam hozzá. Irigyeltem is, meg gyülöltem is. S a többiek is igy voltak vele.

A professzoraink pedig mind őt dicsérték. Az igaz, hogy értelmes, szorgalmas fiu is volt. Kitünően tanult.

— De hát tanulhat is az istenadta, — gondoltuk magunkban, iránta való mélységes mély megvetéssel, — mikor egész nap odahaza ül és se a nagy rétre métázni, se a szőlőhegyre gyümölcsöt csenni nem jár velünk.

Még csak czigarettázni sem mer! Ebben a vádban éleződött azután ki a mi legnagyobb foku lenézésünk.

— No hiszen, te is felső gimnazista vagy! — mondtam neki sokszor csufolkodva, valamelyes kis trapezunti czigarettából nagy füstfelhőt fujva az orra alá.

— Minek dohányozzam, mikor ugyis annyit fáj a mellem. Próbáltam, köhögök tőle. Nem vagyok én olyan erős, mint ti. Meg pénzem sincs rá. Örülök, ha másra telik, nem hogy czigarettára.

Hanem legdühösebb voltam rá, mikor az iskolai év végén haza kerültünk vakáczióra. Mindennap százszor is elátkoztam a sorsot, mely egy faluba hozott minket össze.

Egyszer emlékszem, az apám kocsiján

mélyi kérdésekben, az elvek dolgában oly compact, egységes és erős, hogy azt ily kicsinyes támadás, mint a milyenben most az ellenzék részesitette, meggyőződésében megingatni nem képes. És e támadás annyival kevesebb sulylyal bir, mert maga az ellenzék sem respektálta az utóbbi időben a pártközi megállapodásokat s épen azért joga sincsen arra, hogy a parlamenti gyakorlatra hivatkozhassék, midőn maga ezen gyakorlat által szentesitett szabályokat tiszteletben nem tartotta.

A szabadelvü párt pedig teljes megnyugvással és a miniszterelnök iránt rendithetlen bizalommal tekinthet a delegáczió ülései elé, mert nem személyes kérdések, hanem elvek képezik azon kapcsot, mely e pártot és vezérét összetartják.

A képviselőház legközelebbi ülését csütörtökön délelőtt tiz órakor tartja. Ez ülés napirendjére kitüzték a zárszámadási jelentést, a hirdetési bélyeg eltörléséről és a szeszkontingensről szóló javaslatokat.

Elismerés és köszönet az előadónak. A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek közgyülése gróf Károlyi Sándor inditványára elismerését és köszönetét fejezte ki Rubinek Gyulának, az OMGE és a szövetség ügyvezető titkárának, a kinek a munkálata alapján a szövetség megvetette a jövő vámpolitikájának az alapját. Ehhez az elismeréshez mi őszinte jó szivvel járulunk hozzá és örömünket fejezzük ki, hogy az agrárpolitikának az irással való szolgálata ilyen kitüntetésben részesül. Az agrárpolitika előbb volt meg, mint annak a tollal való szervezett szolgálata. Baross Károly nevéhez füződik a küzdelem a román buza ellen és ettől az időtől fogva datálódik az agrárpolitika sajtóbeli képviselete, a melyben a Hazánk politikai napilap teljes fegyverzetével szállott sikra. Ma, hála Istennek, az agrárpolitika minden téren kifejlesztette irodalmi tehetségeit.

Ezek között bizonyára az elsők között van Rubinek Gyula, aki nagy tanulmánynyal, igazi rátermettséggel és fényes tehetséggel szolgálja a nemzet e nagy ügyét. Ma már a merkantilis vám- és kereskedelmi politikusok erős ellenfelekkel kénytelenek megküzdeni. Ma már az agrárpolitikai táborban holmi Matlekovicsok hajdan egészen az amnesztiára érdemesitő tudása meg nem téveszt, mert mi erősebb strukturáju egyéniségeket tudunk velök szembeállitani. A Rubinek Gyula nagy munkája fényes bizonyság arra, hogy az agrárpolitika semmivel sem alantasabb szinvonalon áll, mint a merkantilizmus önkürtölő, egymás dicsőségét hirdető iskolája. Van végre agrárius vám- és kereskedelmi politika és vannak ennek munkásai. Az elsők között van Rubinek Gyula, akiben igaz érdemeket méltányolt a tegnapi közgyülés.

A kerékpározásról.

A magyar kir. belügyminiszter a következő körrendeletet teszi közzé a kerékpározásról:

„Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak.

A kerékpárral való közlekedés, ugy kedvtelésből, mint gyakorlati czélból mindinkább terjedvén: szükséges, hogy az ily gépekkel való közlekedés a közbiztonság, közrend és a szabad közlekedés biztositása érdekében, országszerte egységesen szabályoztassék. Ennélfogva a kerékpárral közutakon és köztereken való közlekedés tárgyában, az 1879. évi XL. t.-cz. 1. §-a alapján a következőket rendelem el:

1. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könnyü járműnek tekintetik s a kocsiközlekedésre nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok, a dolog természetéből folyó eltérésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsi utakon engedtetik meg. Amennyiben a kocsi ut rosszasága a kerékpárral való haladást lehetetlenné tenné, ugy a helyi hatóság kivételesen megengedheti a gyalog utaknak e czélra való felhasználását, de csakis a lépésben menő ember haladását felül nem muló sebességgel. A törvényhatósági joggal felruházott, valamint a rendezett tanácsu városokban a rendőrhatóságok, vármegyék más területein pedig az illető járás főszolgabirái feljogositvák, hogy bizonyos közutakon vagy tereken a kerékpárral való közlekedést rendeletileg egészen vagy a napnak csak bizonyos meghatározott időszakára eltilthassák, e tilalom ez illető ut végén láthatólag jelzendő.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetü gép, irányitó, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csöngő-készülékkel, valamint elől lámpással legyen ellátva, mely a sötétség beállta meggyujtandó. A lámpás üvege szines nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj, vagy kisebbfoku villamfény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő elővigyázattal kezelni és vezetni. A városok és községek belterületén kerékpárral tulságos gyorsasággal, vagyis a kétfogatu könnyü kocsik rendes sebességénél gyorsabban előhaladni, versenyt futni, közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körülkeringeni s általában bárhol olyasmit elkövetni, mi a személy, és vagyonbiztonságot veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat vagy egyéb állatokat megriaszthatna, — tilos. Kapukon át egyik utczából a másikba való befordulásnál, uteza-keresztezéseknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy ilyenekbe befutásnál s mindenütt, a hol kocsi, lovas vagy gyalog közlekedés a rendesnél fokozottabb mérvü, csakis lassan, vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni, sőt esetleg köteles a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőrközeg figyelmeztetésére gépéről leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni, mig az uttest ismét szabaddá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járókelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngetéssel kellő időben és jól hallhatóan

---

együtt mentünk haza. Pali, talán hogy a vizsgákra nagyon megerőltette magát, vagy a nagy melegtől, bágyadtan, fáradtan hátra dőlt az ülésben és elaludott.

Amint a nap rásütött az arczára, melynek sárgás bőre szinte oda volt tapadva a csontokhoz, őrületes, vétkes gondolat jutott az eszembe.

Hiszen ez ugy se életre való! Hátha én most szépen megfojtanám! Legalább nyugodt vakácziom lenne!...

Később, mikor egyszer ezt a dolgot felemlitettem előtte, kesernyés mosolylyal mondta:

— Látod, milyen jót tettél volna akkor velem!

Különben azt hiszem, akkor se nagyon bánta volna, mert akárhányszor emlegette, mikor ugy néha-néha a vakácziókon elnyomva magamban az irigységet, felkerestem őt s vele együtt barangoltam be a réteket, azaz inkább kényszeritettem őt, hogy velem jöjjön; hát akkor is sokszor elmondta, hogy ő bizony nem bánná, ha egyszer reggel nem ébredne fel.

S öreges tekintetével maga elé bámulva, ismételgette:

— Legalább nem kellene másnap félni, hogy hátha nem tudom kitünőre a leczkémet.

Teremtő Isten! gondoltam magamban, én csak elégségesre szoktam tudni, néha arra se s mégis szeretek élni!

Azaz, hogy volt idő, mikor ugy pillanatokra, engem is elfogott a világfájdalom.

De csakis miatta! S különösen egyszer, mikor az öreg papunk az apám előtt iszonyuan elkezdte dicsérni Béres Palit, rólam pedig kijelentette, hogy szégyen reám nézve, hogy semmit sem tudok.

Vitába bocsátkoztam vele, hogy bizony tudok én sok mindent, amit a Pali nem tud. Lapdázni, verekedni, tornázni, meg aztán:

— Ugy földhöz tudom teriteni, hogy meg se nyekken! — Erre mondta aztán az öreg ur azokat az előttem sokáig emlékezetes szavakat, hogy:

— Aki mindeneket jól és bölcsen intéz, gondoskodott róla, hogy az észbeli tehetségek hiányát sokaknál testi erőben pótolja ki.

Ez a kicsinylő vélemény szörnyen boszantott s mikor ezután a szünidő után ujra bekerültünk az iskolába, már akkor a nyolczadik osztályt jártuk, — minden erőmet összeszedtem, hogy utólérhessem őt. Persze, szó se volt róla. Lehet ugyan, hogy nagyrészt azért, mert még ha télen át tudtam is valamit tanulni, a legszebben kieszelt szorgalmatossági terveim tönkrementek az első tavaszi nap beköszöntésekor.

Hányszor hivogattam őt is el a könyv mellől, már csak azért is, mert a lelkiismeretemet könnyebben megnyugtattam volna, ha ő is velem lett volna, de hiábavaló volt minden kapaczitálás.

— Csak mulass jól! Élvezd a nap ragyogását, a fényt, a tavaszi illatot. Én nem mehetek. Szegény vagyok. Sokkal többet kell tanulnom, mint másnak, hogy valami legyek. Pedig lenni akarok! Akkor aztán majd élvezek én is mindent!

Szeme kigyult és sovány, kis arcza egészen neki pirosodott a dicsőség utáni vágyakozás lázától.

Az érettségit le is tette kitüntetéssel. Mi többiek pedig nagyrészt alig tudtunk rajta keresztülmászni. Szóval, a tarsolyomban én se vittem haza marsalbotot, de a szivemben vittem haza egy-két kedves, ártatlan szerelmi kalandra való emlékezést.

Az öregnek — majd mindenki ugy hivta már akkor — persze fogalma sem volt az effélékről, amiket nem lehetett megtanulni a könyvekből.

Odahaza, szegény édes anyja nem tudott hova lenni az örömtől. A jó öreg asszony azt hitte, hogy most már nincs egyéb hátra, minthogy az ő büszkeségéért küldjön az ország valami deputácziót és vigye fel Pestre a miniszternek.

Pali csak mosolygott rajta. Hanem hamarosan elkomolyodott. A jövő gondolata kinozni kezdte. Lesz-e módjában tovább folytatni a tanulást. Felkerülhet-e az egyetemre? Mikor aztán az édes anyja valahogy nagy keservesen kistaffirozta a fiát és elbocsátotta a nagy, messze utra — félig könyezve, félig pedig mosolyogva a boldogságtól, ugy mondta neki:

— Ugye csak bolonddá teszel, hogy tanulni mégy? Mit tanulhatnál már te! Ugye, tanitani mégy? Az ország urai járnak majd hozzád iskolába. No csak eredj, te hazug! De engem nem teszel lóvá. Tudom, hogy urnak mégy fel. És pokolravaló, még a legrongyosabb inged is összefódoztattad velem, mintha bizony még azt is felvennéd!

Mikor azután Pali odafent uraskodott, nekem sehogysem fért a fejem, hogy élhet meg valaki Pesten, havonta harmincz forintból.

Mert ennyit keresett. Két gyereket tanitott tizenöt-tizenöt forintért. Az egyik a belvárosban lakott, a másik valahol a Pontykő-utczában s maga az ut, a mig az egyiktől elment a másikhoz, belekerült legalább egy órájába.

Sietett is, valahányszor találkoztam vele. Vagy az egyetemre vagy a nebulóihoz vagy az egyetemi könyvtárba.

Egyszer egy hideg téli napon találkoz-

figyelmeztetendő. A városok és községek belterületén utcza kereszteződéseknél az óvjelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek, mindig utpályája balololdalán haladjon s az ellenkező oldalra — a mennyiben ott kiván megállani, mindaddig nem fordulhat, mig czélpontjához közel nem ért. — Egyik utczából a másikba kanyarodás jobbra hosszu, balra rövid ivben teendő meg. — Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak, nagyobb csoportoknak stb. a kerékpáros kellő időben és módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi, vagy egyéb körülmények meg nem engednék, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, mig a pálya ismét szabaddá nem lesz. — Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyittessék: szükség esetében a szembejövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak s ezek is kötelesek a szembejövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

7. §. A kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra, gyorsitott menetsebességgel történjék. — A kocsi, adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmehessen mellette. Az utak szögletein és kereszteződéseken, hidakon, kapualjakban, alagutakban s mindenütt, a hol az uttest, kocsik s más járművek közlekedése miatt szüknek bizonyul tilos, — a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az emberek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leszállani.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak, temetéseknek, nyilvános felvonulásoknak, udvari hintóknak, posta-fogatoknak, szereikkel mentésre sietö tüzoltóságnak és mentőknek, valamint a közutak föllocsolását végző járműveknek ugy az előre haladó, mint a szembejövő kerékpáros gépével kitérni köteles. — Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállani.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol azt a közlekedési viszonyok megengedik; ha a pálya szüknek bizonyulna, kitérni és megelőzni csak egyenkint szabad.

11. §. Közutakon a mutatványok sorában tartozó nem rendes módon való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral vagy egyébként oda kötve futtatni.

13, §. Kerékpárversenyek, tömeges kerékpáros fölvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve utvonalokon és időben az illetékes helyi rendőrhatóság előzetes engedélyével és az ez által előirt módozatok betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok, valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására kötelezvék; másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati czélokból üzött kerékpározásuknál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

15. §. Kutyáknak a kerékpározók utáni uszitása tilos, valamint a kerékpározók után iramodó kutyát gazdája vagy hozzátartozója visszahivni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólitásának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak, ugyszintén kötelesek a rendőrközegek felszólitására megállani s ezek kivánatára magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpárosok kötelesek gépjüket kézen vezetni, az illető rendőrközeget a rendőrhatóság legközelebbi helyiségébe követni.

17. §. A kerékpárosokra rendőri vagy egyéb czimü dijak a helyhatóság által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vethetők ki.

18. §. Jelen rendeletem ellen vétők, vagy cselekvők rendőri kihágást követnek el s a mennyiben cselekményük vagy mulasztóink a magyar büntető törvények, vagy az 1890. évi I. t.-cz. valamely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve, az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a irányt adó.

19. §. Ezen rendőri kihágások fokozatos elbirálására a 38547/1880. szám alatt kiadott belügyminiszteri rendelet 8. §-ában felsorolt rendőrhatóságok illetékesek.

20. §. A pénzbüntetésekből befolyt összegek az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában jelzett czélokra forditandók.

21. §. Jelen rendeletem 1897. évi julius hó 1-én lép életbe, amely napon minden, e tárgyra vonatkozó czikk ellenkező határozmány vagy rendelkezés hstályát veszti. — Miről a törvényhatóságot jelen rendeletem pontos és szigoru betartása, illetve végrehajtása végett ezennel értesitem.

Budapesten, 1897. évi junius hó 3-án Perczel.“

Kivül Debreczen sz. kir. város Tanácsa Érk. 1897. junius 14-én 6408/1897. szám.

Ezen hivatalból kiállitott bélyegtelen eredetiről készült hivatalos másolat hitelére.

Debreczen, 1900. május hó 1-én.

Beke Imre,
városi kiadó.

Királyunk Berlinben.

— Távirati tudósitás. —

Berlin, május 7. A reggeli lapok nagyobb czikkekben méltatják a trónörökös nagykoruságának jelentőségét és ujból kiemelik Ferencz József király jelenlétének fontosságát.

Berlin, május 7. Vilmos császár ma reggel résztvett Zsigmond császár és király emlékszobrának a leleplezésében, ezután pedig a kastélyban fogadta a trónörökös ezredének, a keletporoszországi gránátos-ezrednek a küldöttségét és bemutatta őket a trónörökösnek. — A reggeli után ½10 órakor Ferencz József király látogatását fogadta a a császár, ezután az itt időző fejedelmi személyiségeket.

Berlin, május 7. Zsigmond császár és királynak a Siegessalleben felállitott szobrát ma reggel 8 órakor leplezték le a császári pár, a trónörökös, Eitel Frigyes, Adalbert, Ágost Vilmos és Oszkár herczegek jelenlétében. A császár megérkezése után üdvözölte a jelenvolt urakat. A leleplezés után Vilmos és kisérete figyelmesen megnézte a szobrot.

---

tam vele s akkor is a könyvtárba sietett. Kérdeztem tőle, hogy miért jár ilyen messzire a lakásától, mert a hónaposszobája valahol az üllői ut végén volt — a helyett, hogy otthon, a jó meleg szobában tanulna.

— Miért? Azért, kérlek, mert odahaza se könyveim nincsenek, se meleg szobám. Csak reggel fütök be. Igy is belekerül a fa havonkint egy forintba.

Máskor pedig, ugy karácsony táján találkoztam vele. Nagy tolongás volt az utczákon s ő a tömegben el akart surrani mellettem. Talán tulzott szerénységből, mert ugyancsak szellősnek és kopottnak látszott az uraságoktól levetett télikabátja.

— Hé, Pali! Ne szökj előlem!

Megállt. A hóna alatt valami csomag volt.

— Mi ez?

— Hát tudod, ruhaszövet.

— Neked?

— Dehogy.

— Valami nőismerősödnek? Ej, te kópé!

Haragosen elpirult s ugy mondta:

— Nincs nekem! Telik is a szerelemre az ilyen szegény ördögnek!

— Hát?

— A kis hugomnak küldöm haza. Minden hónapban kell valami. Még irnak is, hogy most ez kellene, most az. Az anyám szid is, hogy milyen rossz fiu vagyok. Kitanittatott, mindenét rám költötte s mikor ur lettem már, akkor tudni sem akarok róluk. Mert azt hiszik, hogy az vagyok. S nincsen lelkem hozzá, hogy megirjam neki a nyomoruságomat. S képzelem, milyen boldog, mikor kap valamit!

Szegény Pali! Valahányszor láttam azután, mindig csodálkozás fogott el ez iránt a nagy lelkierejü, csodás bátorságu ember iránt, aki a maga nyomorult szervezetével küzdeni mert, szembe mert szállni élettel és roskadozva csapásai alatt, mégis meg tudta őrizni lelke egész ideálizmusát.

— Csak letegyem a doktorátust! Milyen boldog leszek! Hát még az ügyvédit! Akkor hazamegyek! Igazi ur leszek. Talán bele is szeretek valakibe. De azt sohse fogom ugy szeretni, mint az anyámat! Csak a doktorátus meglenne! De persze, nehezen megy! Keveset eszik az ember, nincs ereje. Alig tudok valamire menni!

S mégis ment! Olyanná soványodott ugyan, mint az árnyék, de letette a szigorlatait kitüntetéssel.

— Most már nem félek! Mehetek előre! Csak ki tudjam idefent huzni. Vidékre nem megyek. Ott elvész az ember. Csak itt lehet boldogulni!

Hanem ő szegény, nagyon nehezen boldogult. Alig hogy be tudott jutni valamelyik ügyvédhez negyven forint havi fizetésre és a szegény fiu ekkor látott csak igzzában a dolognak.

— Ne félj — mondta sokszor, — ha meglája, hogy mennyi hasznomat veszi, majd felemeli a fizetésemet.

Meg is látta, de volt annyi esze, hogy a fizetését nem emelte fel. Hanem a helyett dolgoztatott vele legalább négy helyett. Látta, hogy jó bolonddal van dolga, hát ahhoz mérte a munkát és lassankint az iroda egész terhét reárakta, a lelketlen, vörös zsidó, a Pali vézna vállaira.

És ő hordozta türelemmel. Csak néha fakadt ki:

— Nem birok készülni az ügyvédi vizsgára. Ott is hagyom az irodát!

Persze, ha megélhetett volna a nélkül!

De igy csak dolgozott tovább! Szinte emberfeletti erővel, mintha csak azt forszirozta volna, hogy fáradjon ki, mert akkor könnyebben elvégzi, a mire készül.

Mert készült rá! Már tavaly irta egyik levelében:

— Kezdek fáradni! Nem nekem való az élet! Gyönge vagyok és ostoba. Csak dolgozni tudok! Mi lehet én belőlem?

Az utolsó levelében pedig feltárta kétségbeesetten fáradt lelkének egész titkát:

— Ha az anyám nem lenne, milyen könnyü dolog lenne az egész. Pedig neki is jobb lesz. Minek bolonditanám tovább. Azt hiszem, nemsokára hazakerülnék nagy betegen. S akkor megtudna mindent! Jobb lesz igy. Csak akkor irjátok meg neki, ha már eltemettek. Hogy valahogy fel ne jöjjön!

Mióta élek se aludtam ki magam soha. Mindig tanulni, dolgozni kellett. És hiába! Most legalább aludni fogok. Ha te tudnád, mekkora gyönyörrel gondolok a gyugalomra! Végre valahára pihenhetek, ameddig akarok. Az örökkévalóságig. A semmi nem rettent. Hiszen idefenn se voltam semmi! Nem is lettem volna más soha.

S a mint most teljes nyugalommal nézem a revolvert — a princzipális adta ide, mert holnap valami veszedelmes árverésre kellett volna mennem — egyszerre csak, mintha két, előbb homályos s később megvilágosodó kép bontakoznék ki előttem. Az aláirásaikat is látom. Mult és Jövő. Az én multam s az én jövőm! Mindkét képen egy nyomorult ember igyekszik fel egy hegyre. A háta mögött pedig egy alak áll, a ki nem ereszti.

S egyszerre csak, mintha kaczagást is hallanék. Az az alak pedig, mintha kilépne a képből s ott előttem kezdene nőni, nőni — óriási alakká, a ki rut, halálfejszerü arczának két kiülő szemével csak bámul reám,

Berlin ünnepe.

Berlin, május 7. Ferencz József király, aki a leleplezés ideje alatt misét hallgatott a Sat Hedsorg templomban, nem volt jelen a leleplezésen.

Berlin, május 7. Ma a trónörökös nagykorusitásának napján már a kora reggeli órákban rendkivül mozgalmas élet volt az utczán. Csakhamar mindenki a kastély felé tódult, amelyen ma is az osztrák és a német lobogó lengett. A kastély udvarán is festői vértesek zenekara játszott.

Az első testőrszázad első százada zászlóval és zenekarral vonult be. Kevéssel 11 óra előtt harangzugás jelezte, hogy megkezdődött az ünnepi istentisztelet a kastély templomában, ahol azelőtt összegyültek a mágnások, előkelőségek. Az oltárnál a papság foglalt helyet. Oldalt az első gárdaezred zászlóvivője állott az első zászlóalj dicsőséges, régi zászlójával, mellette két katonatiszt. Balra a testőrezred első százada állott lábhoz vett fegyverrel. Az oltártól balra helyet foglaltak a diplomácziai testület tagjai, Lanza és Marich nagykövetekkel stb. Ferencz József király a császárnét, Vilmos császár a badeni nagyherczegnét vezette be. A német császár és trónörökös az 1. testőrezred egyenruháját, Ferencz József király és a szász király porosz ezredesek egyenruháját viselték a fekete sasrend szalagjával.

A templomban.

Berlin, május 7. Az oltár előtt a trónörökös a császár és a császárné között foglalt helyet. A császártól jobbra ült a badeni nagyherczeg, a szász király, balra Ferencz József király, Henriett herczegnő, az olasz trónörökös és Schamburg herczegnő. Az ének elhangzása után az udvari főlelkész a császár utasitására következő bibliaidézetet ezitálta és intézte a trónörököshöz: Napjainkban — mondotta — szükség van férfiakra és egyebek között uralkodókra. A verőfényes gyermekkor napjai után a hullámok fogják körül zajongani a trónörökös élete hajóját. Szerencsés utat kiván neki. Tartsa meg a trónörökös a fogadalmat, a melyet a bérmáláskor tett. Gondoljon végül a nagy választófejedelem jelszavára: Pro Deo et pro populis. Igy esküdjék hüséget a régi porosz zászlónak. Ezután karének és áldás következett.

Most következett az eskütétel. A főhadsegéd elmondotta a zászló-esküt, a melyet a trónörökös fenhangon mondott utána. Azután a császár kezet szoritott a trónörökössel, kétszer arczon csókolta, mig a trónörökös kezet csókolt apjának. Ezután a fejedelmi személyek, kivéve királyunkat, a fehér terembe vonultak, a hol fogadás volt.

Berlin, május 7. Ferencz József király a német trónörököst a 13 ik huszárezeed tulajdonossává nevezte ki.

Berlin, május 7. Ferencz József király délutáni ½2 órakor megjelent az osztrák-magyar nagykövetségen adott reggelin. A reggeli alatt az asztalfőn a király ült. A királytól jobbra a nagykövet és a többi személyiségek.

A reggeli után Ő felsége a nagykövetségen az uj esti herczeget, Danemark Henkel grófot és Blüchert fogadta.

Azután az osztrák-magyar konzulátust és a berlini osztrák-magyar különtagu küldöttséget. Holitschen üdvözlő beszéde után többeket Ő felsége megszólitással kitüntetett.

Az estélyen Vörös Miska zenekara játszott. Ő felsége mintegy 4 óráig időzött nagykövetünknél es több izben örömének adott kifejezést a telkes berlini fogadásért.

Berlin, május 7. Az eskületétel után a trónörökös a császárnéhoz ment és tisztelettel jesen kezet csókolt neki igen sok nagyméltóság ugy a császár mint a császárnénak kezet csókolt.

Szinház és irodalom.

47-ik czikk. Belot Adolf szinmüve, a „47-ik czikk“ szép közönséget vonzott a szinházba. A jelenvoltak élvezetes s kellemes estét töltöttek. A főszerepet (Córát) *Fáy* Flóra játszotta. Alig volt szerepének kis része is, melyet müvészileg meg ne játszott volna. Alakitása minden tekintetben kifogástalan volt, különösen a 2 ik és 4 ik felvonásban ért el kiváló szép hatást. Hálás is volt a közönség, elösmerésének gyakori tapsokban adott kifejezést, mely még a vasfüggöny elé is kiszólitotta Fáy Flórát. T. *Halmy* Margit az este is kifogástalanul, szépen játszott. *Tanay* a kiélt roué szerepében kabinetalakitást nyujtott. *Rubos* alakitása is jó volt, habár tulerőltetve igyekezett a helyzetet némelykor kihasználni. Du Haume-t *Komjáthy* játszotta. Ebben a szerepben nem érezte magát elég otthoniasnak, *Breznay* Anna, az uj anyaszinésznő, szimpatikus megjelenésü s mindjobban megnyeri a közönség tetszését. Játékában van kifejezésteljes érzés. Az összjáték ellen semmit sem szólhatunk.

(l. j.)

— **A szinházi bizottság ülése.** A szinházi bizottság ma d. e. 11 órakor *Komlóssy* Arthur főjegyző elnöklésével ülést tartott. A bizottság a Komjáthy által kért subvenczió hátralevő részét kiadatni javasolja. — Határozatba ment az is, hogy az igazgatót a népszinművek kultiválására felkérik s hogy jövőben minden bérletben havonkint legalább 1—1 népszinművet adasson elő.

—

)(**Az „Uránia“**, mint a tudományok s a müvészetek népszerüsitése czéljából alakult „Uránia magyar tudományos egyesület“ egyik eszköze, megkedveltetni igyekszik a nagyközönséggel a közmüvelődés minden ágazatát felölelő ismereteket, a miket tartalomra nézve komoly, de formára nézve lehetőleg könnyed alakban fog czikkei értelmében olvasóival közölni.

Az „Uránia“ czélja világos és kétségkivül teljesen jogosult. E czélra törekvésében kerülni akar minden nagyképüsködést, a nélkül, hogy a komoly czél követelte szinvonalát egy perczre is elhagyná; távol igyekszik tartani magától a vaskalaposság vádját, de modernségében minden tulzástól óvakodni fog. Az „Uránia“ jó barátként akar meghonosodni a müvelt magyar házakban, aki se nem pedánskodik, se nem léhászkodik, hanem egyszerü, vonzó modorban komoly dolgokról beszél.

A szerkesztőség mindent el fog követni, hogy az „Uránia“ rövid időn beigazolja létjogosultságát és élrevalóságát; a közönség remélhetőleg nem fogja megvonni támogatását, a mi nélkül természetesen a szerkesztőség legjobb igyekezete sem elegendő.

Az „Uránia“ egyelőre havonkint egyszer, a szükséghez képest — különösen a téli időszakban — két-hetenkint egyszer fog megjelenni. Julius és augusztus hónapokban azonban szünetel.

Az „Urániá“-t az „Uránia magyar tudományos egyesület“ tagjai — mint a tagsági kedvezmények egyikét — külön dij fizetése nélkül kapják; nem egyesületi tagoknak az „Uránia“ ára egész évre 8 korona. (Egy füzet ára 50 fillér.)

Az előfizetések Hornyánszky Viktor könyvkiadó-hivatalához (Budapest, V., Akadémi-utcza 4.) intézendők.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Széll Kálmán diszelnök.

Budapest, május 7. Széll Kálmán miniszterelnököt a belvárosi polgári-kör legutóbbi közgyülésén diszelnökévé választotta. Ma egy küldöttség Heinrich Alajos vezetésével átnyujtotta a diszalbumot. Széll Kálmán megköszönte a megtisztelő figyelmet és megigérte, hogy a belvárosi polgári kört ezentul nem mint vendég, hanem mint elnök gyakrabban fel fogja keresni.

Munkácsy a ravatalon.

Budapest, május 7. Munkácsy Mihálynak hült tetemei ma déli 1 óra 45 perczkor érkezett Budapestre a központi pályaudvarra. Ugyancsak e vonattal érkezett a mély gyászba öltözött özvegy és Zsilinszky Mihály államtitkár. A vonat megérkezésekor az államtitkár karján szállt le az özvegy, a kinek Dörnei Gusztávné gyászfátyollal bevont élővirágcsokrot adott át. A nagy halottat este 10 órakor szállitja a müvészbizottság a Mücsarnokba, a hol ravatalra helyezik.

Jubileum.

Karlócza, május 7. Brankovics pátriárka jubileuma igen szép ünneppé nőtte ki magát. Tegnap este fáklyásmenetet rendeztek tiszteletére. Ma fogadta a patriárka a küldöttségeket.

A főrendiház ülése.

Budapest, május 8. A főrendiház ma rövid ülést tartott, melyen a delegáczió tagjait választották meg.

Megmérgezett hitvestárs.

Budapest, máj. 8. Petényben egy Czibulya nevü gazdaember mérgezés következtében meghalt. A mérgezés gyanuja az elhunyt özvegyére hárul, kit letartóztattak.

A Reichsrath ülése.

Bécs, május 8. A Reichsrath tizenegykor összeült. A csehek klubbja tizenegykor tanácskozásra összeült, hogy megállapitsa

---

majd kaczagva a fejemre teszi a kezét és nyom-nyom lefelé:

— Én vagyok a nyomoruság, nem engedlek előre. Már a pisztoly után nyulok, mikor az ifjuság lángja még egyszer lobot vet a szivemben.

Hiszen nem is éltem. Nem volt részem az ifjuság egy gyönyörében sem. Csak dolgoztam a falat kenyérért, hogy éhen ne haljak. Nem is szerettem soha!

Szerelem! Ugy-e milyen ostoba vagyok. Mintha a szerelemhez lehetne nekem közöm. Mintha a virágok mézét a csuf pókok számára teremtette volna az, aki mindent jól megteremtett, csak az embert nem.

Vagy csak engem nem? Lehet.

Az anyámnak mondjátok, hogy nagy, fényes temetésem volt. Ez meg fogja vigasztalni . . .

Milyen jól ismerte! Mikor azután hazajöttünk a szegény öngyilkos temetéséről és beszéltünk neki a temetés fényéről, pompájáról, egyszerre csak az öregasszony abbahagyta a zokogást s felvillanó, ragyogó szemmel, kegyeletes áhitattal kérdezte:

— Ugy-e, a király is ott volt . . .

— Hogyne! — fejeztük be a legnagyobb hazugsággal, ezt a bocsánatraméltó hazudozást.

S mikor azután elmeséltük neki, hogy a király lóháton kisérte a koporsót s meg is könyezte, lassan felállt a székéről, a botját is eldobta, amire támaszkodni szokott s a görbe hátu, összetöpörödött vén asszony kiegyenesedett s szinte délczeg tartással mondta teljesen megvigasztalódva s nagy fájdalmához erőt nyerve:

— Nem siratom már! Oh istenem, milyen szép is egy nagy urnak a halála. Büszke vagyok rá, hogy a fiam volt . . .

taktikáját. Körber ma nagyobbszabásu kijelentéseket fog tenni. Minden a nyilatkozatoktól függ.

Rendelet a pestis ellen.

Bécs, május 8. A hivatalos rendeletet ma bocsátották ki, mely a pestis miatt megtiltja az Egyiptomból jövő áruk behozatalát.

Láz Mafekingben.

Budapest, május 8. Mint értesitenek, Mafekingben a láz terjedőben van.

Munkácsy özvegyénél.

Irta: **Jókai Mór.**

Négy év mulva az utolsó találkozás után, mint gyászvigasztaló látogattam hozzá. Egyedül volt kisérő unokaöcscsével. „Minő végzet! Mennyi vidám napot töltöttünk együtt Ő vele, a felejthetetlennel! Egy megkezdett levelére találtam, melyét önhöz irt, de nem tudott befejezni: tele van eszmékkel. Ez a levél is ott van az eltévedt böröndben, mely a bécsi állomáson elmaradt."

Utánam érkezett Benczur Gyula mester a nejével Munkácsynéhoz.

A gyászoló özvegy elmondta előttünk a megboldogult utolsó napjainak történetét.

A sanatorium orvosa mult hétfőn tudatta Munkácsynéval, hogy férjének betegsége a legválságosabb állapotba jutott: életiszony (Sitophobia) vett rajta erőt. Ápolói kénytelenek lesznek mestetséges uton ételt vezetni a gyomrába.

Munkácsyné rögtön sietett az intézetbe, a beteg látogatására.

A mesteren egész uj divatos öltözet volt, szürke kabát, kék nyakravalóval. Nagyon örült, mikor a nejét meglátta, s e hatás alatt sajátkezüleg feltört egy narancsot s azt elfogasztotta.

Később egy nő-rokona is odaérkezett látogatására. A beteg szobája falát két gyermek arczkép diszitette, Munkácsy nagy élénkséggel magyarázta látogatójának, hogy ezekhez a képekhez az ő kis leánya volt a minta. Csak kézmozdulatokkal magyarázta, mert ami hangot száján kiejtett, az nem volt emberi beszéd, csak érthetetlen makogás.

Az orvos javulást jelzett.

Pár nap mulva azonban ismét a baj rosszabbra fordultáról értesité Munkácsynét, ki rögtön sietett férjéhez.

Fenn találta, fekete frakkba volt öltözve, mintha látogatásokra várna. Arcza elárulta, hogy haldoklik. Émelygés, hányás bántotta.

Neje megtörülte az arczát s kebeléhez szoritá a fejét. Egy hangot nem tudott már adni.

— Meghal a férjem! — rebegé Munkácsyné az orvoshoz.

— Igen, — volt a válasz.

Azzal lefektették a haldoklót az ágyba: ott a fal felé fordult s öt percz mulva kilehelte dicső lelkét. Elaludt csendesen, mint gyermek anyja ölében.

...Az Ég adjon önnek, nemesszivü hölgy, vigasztalást. Fájdalmában az egész ország osztozik; de azt mégsem kisebbiti!

HIREK.

— **Lapunk szerkesztősége e hó elsejétől állandó helyére, Kossuth-utcza 13. szám** (az udvarban hátul) **költözött át.** Ide intézendők a szerkesztőséget illető minden közlemények.

— **Az első felebbviteli főtárgyalás a kir. táblán.** A debreczeni kir. itélőtáblán az uj bünvádi perrendtartás értelmében az első felebbviteli főtárgyalást e hó 17-ére tüzte ki bessenyei *Széll* Farkas táblai tanácselnök. Két ügy is kerül tárgyalás alá. Az első ügy Bányai K. és társa elleni lopás ügy, a másik *Józsa* Ferencz elleni magánokirathamisitás. Az elsőnél előadó *Szacsvay* táblabiró, a másodiknál dr. *Kiss* Endre táblabiró. Az ügyvédi kamara a büntető perrendtartás 410. szakasza értelmében az első heti ülésszakra közvédőnek *Nagy* Sándor ügyvédet rendelte ki, ki e szakasz értelmében tehát mindkét ügyben teljesiti a közvédői tisztet. A vádhatóságot Pongrácz Jenő kir. főügyész képviseli.

— **Hangverseny-matineé a Zenedében.** Diszes közönség előtt tartotta meg vasárnap második növendék-hangversenyét a Zenede, s ezuttal is beigazolta, hogy méltó arra a rokonszenves érdeklődésre, melyet a közönség iránta tanusit.

Megnyitóul Mozart egyik sonatáját játszották két zongorán Fried Gizi és Szatmári Erzsi. Ugy ők, mint az utolsó pont előadói: Konrád Irén, Balla Gizi, Benyáts Erzsike és Igyártó Zoltán gondos összetanulásról tettek tanuságot, s ugy rythmikai, mint dynamikai szempontból megfelelőt nyujtottak.

Goldstein Jolán Chopin Cis-moll keringőjének hangulatos előadásával szaporitotta sikereinek számát, mig Poosch Margit Weber Rondojának brillans előadásával, Potorán Margit pedig Székely magyar rhapsodiájának jól eltalált hangjával keltettek nagy hatást, nemkülönben Maier Blanka is Chopin Gis-mol polonaisejének bemutatásával.

Az énektanszak növendékei közül Engel Irén Lassen Ed. illatos őszi rózsáit kötötte csokorba, valamint énekelte még Tuzzoló A. „Luse eletrika" czimü olasz népdalát, rendkivül kellemes, behizelgő hangon, a dilettantismus határait meghaladó müvészettel. Popovics Livia pedig Abt F. „Aludjál jól, te édes angyalom" kezdetü dalát és Serly Lajos Reménykeringőjét énekelte s előbbinek dallamos előadásával, majd az utóbbiban megnyilatkozó üdeségével, pezsgő elevenségével villanyozta fel a közönséget.

Mindkét előadónak ujrázni kellett. Lukács Elek Rieding Concertinójának eljátszásával jól fegyelmezett hegedüsnek bizonyult. Előadásába már némi érzést is önt; különösen szabályos vonókezelésével tünt ki.

Nagy Janka (Beriotz 7-ik Air varié) tavaly óta igen sokat haladt, különösen az előadás biztosságában. Szép játékát a közönség szives tapsa jutalmazta.

Szántó Jolán tapintatos zongorakisérete növelte a hatást.

— **A berlini ünnep és a Vilmos-huszárok.** A német trónörökös nagykorusitásának világra szóló ünnepén tudvalevően a városunkban állomásozó Vilmos huszárezred is küldöttségileg képviselve volt. Ez alkalommal az ezred több tisztje fényes kitüntetést kapott. *Leonhard* báró ezredest, a kivel a német trónörökös, az esti diszebéden barátságosan társalgott, a II. osztályu vörös-sas renddel tüntették ki, azonkivül a trónörökös sajátkezü aláirását adta át neki emlékül. Gróf *Breda* Viktor százados a III. osztályu vörös sasrendet kapta, gróf *Széchenyi* Viktor főhadnagy pedig szintén autogrammot kapott a trónöröktől.

— **Hirdetmény.** Debreczen sz. kir. város házipénztárának 1899. évi zárszámadása a város számvevői hivatalánál az 1900. évi május hó 5-ik napjától kezdve 15 napi közszemlére kitétetett, a hol is az — a hivatalos órák alatt — megtekinthető s az ellen a netaláni észrevételek az 1886. XXI. t.-cz. 17. § a értelmében a f. évi május havi rendes közgyülés napját 5 nappal megelőzőleg — a városi tanácshoz adhatók be. — Debreczen, 1900. május 5-én. A városi tanács.

— **Magyar ipar és a Kereskedelmi Csarnok.** A debreczeni Kereskedelmi Csarnok a megindított iparpártolási mozgalom ügyében tegnap este Mayer Emil elnöklésével ülést tartott. E gyülésen a kiküldött vegyes albizottság tett jelentést a Csarnok ipari nagy szakbizottságának. Jelentésében közölte a lapunkban már ismertetett határozatát, a melyhez most a nagy bizottság hozzájárult és igy határozattá lett:

1. az iparpártolás mozgalmának irányitására, vezetésére és szervezésére külön önálló egyesületet tart szükségesnek;

2. ez egyesületben a Ker. Csarnok befolyására és a kereskedők tevékeny résztvételére fősuly fektetendő;

3. a létesitendő egyesület szervezetének kidolgozására a debreczeni Ker. Csarnok elnöke és titkára mellett a Keresk. és Iparkamara elnökét és titkárát, a debreczeni ipartestület elnökét és titkárát és a debreczeni Kereskedő Társulat elnökét és titkárát kéri fel.

A szakbizottság ezzel a határozatával müködését egyelőre befejezi és megbizza dr. Löfkovits Márton csarnoki titkár előadót, hogy eddigi munkálkodásáról és azok eredményéről a jelentést elkészitve, azt a szakbizottságot kiküldő debreczeni Ker. Csarnok választmánya elé terjeszsze. A gyülés este tiz órakor ért véget.

— **Dalestély.** Az iparos ifjuság dalköre f. május hó 20-án vasárnap, dalestélyt tart a „Margit"-fürdő disztermében, melyre a meghivók már e hét folyamán szét fognak hordatni. Jegyek a dalestélyre előre válthatók: Kostya János, Rencz Antal és Fridvalszky Rezső urak üzletében.

— **Körorvos választás.** Hajdu-Böszörményben a megüresedett körorvosi állásra dr. Rapp Jakab cservenkai (Bács-Bodrogmegye) gyakorló orvost választották meg.

— **A debreczeni gör. katholikusok** folyó hó 6-án tartották meg a szent-anna-utczai temető kapolnájában buza szentelésöket. A szertartáson a hivek oly nagy számban jelentek meg, hogy az a nélkül is kis terjedelmü kápolnában mindnyájan nem férhettek be s a hivek egyrésze kénytelen volt a nagy ájtatossággal végbement szertartást a szabadban végezni. Dicséret illeti meg a gör. katholikusok ügybuzgó lelkészét, ki alkalmat tudott nyujtani hiveinek arra, hogy a buza szentelést most első izben érhették el Debreczenbe.

— **A király és az „erdélyi" ember.** Berlini nagykövetünk tegnapi reggelijén történt ez az érdekes epizód. Reggeli után a király ott a nagykövetségi palotában fogadta az osztrák-magyar kolónia küldöttségét is és nehány urat megszólitott. A cercle közben az egyik urhoz ezzel a kérdéssel fordult ő felsége:

— Magyarországon született?

— Erdélyben, felség, — volt a felelet.

— Tehát Magyarországon, — szólt a király nyomatékos helyreigazitással.

— **Halálozás.** *Nagy* Kálmán derecskei albirót, valamint Szigeti Benedek Sándor vivómestert sulyos veszteség érte. Anyósuk, özv. *Huber* Józsefné hosszu szenvedés után, az éjjel elhunyt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

„Mély fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának, anyósnak, testvérnek, nagyanyának és áldott emlékü jó rokonnak, néhai özv. *Huber* Józsefné szül. Kulcsár Eszter urnőnek folyó hó 7-én éjjeli fél 12 órakor, életének 49-ik évében, sulyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 9-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a főutcza 52. számu háznál tartandó gyászima után a Szent-Anna-utczai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és barátainkat szomorodott szivvel meghivjuk. Debreczen, 1900. május 8-án. Bánatos gyermekei: Ferencz nejével Kiss Szerénával, Jolán

férjével Palánkay Károlylyal, Szeréna férjével Benedek Sándorral, Ilona férjével Nagy Kálmánnal, Irén. Testvérei: özv. Legányi Edéné szül. Kulcsár Zsófia, Strausz Jánosné született Kulcsár Terézia. Unokái: Huber Ferike, Jenőke. Irmuska és Zoltán, Palánkay Margitka: valamint számos rokon nevében is. Aldás és béke lengjen drága porai felett!"

— **Értesités**. Alulirott választási bizottság ezennel értesiti a debreczeni izr. hitközség t. tagjait, hogy az 1900. évre érvényes választói névjegyzéket összeállitotta és f. évi május hó 13-ikáig a jegyzői irodában (József kir. herczeg-u. 26. sz.) közszemlére kitette, mely idő alatt a netaláni kihagyások avagy jogtalan felvételek elleni felszólamlások ugyanott benyujthatók. Debreczen, 1900. május hó 7-én. A választási bizottság.

x Dr. Szöll Kálmán tudatja, hogy lakását május hó 1-jétől József királyi herczeg-utcza 35-ik szám alá helyezte át.

— **Halál a fürdőben**. Egy ismeretlen nevü egyén ma reggel a „Telegdi"-féle gőzfürdőbe ment fürdés végett, hol eddigelé még ismeretlen okból meghalt. Ruházatáról itélve valami falusi ember lehetett. Boncolása ma délután volt a kórházban.

— **A bikaviador ereje.** Cordovában nemrégen Guerritta bikaviadort két kóbor czigány megtámadta, kik nyilván nem tudták, hogy kivel van dolguk. A macskaügyességü és óriási erejü Guerrita az egyik czigány nyakába ugrott és addig fojtogatta, mig az fegyverét elejtette. Azután a másikra vetette magát és egy ütéssel a földhöz teremtette. Addigra rendőrök is előkerültek, kik a két czigányt a börtönbe kisérték, a bikaviadort pedig óriási néptömeg kisérte folytonos „Viva" kiáltások közben a lakásáig.

— **Kénes gyufák betiltása.** A kereskedelemügyi miniszter tervbe vette, hogy a közhasználatban levő ugynevezett kénes gyufákat, melyek kénnel vagy foszforral készülnek, kitiltja a forgalomból. A kénes gyufák használatában van jórészt az oka a tüzveszedelmek nagy számának Magyarországon, sőt ezek egészségtelen kigőzölgésük miatt az emberi életre is ártalmasok és veszedelmesek. Erre való hivatkozással vették tervbe a kénes gyufák eltiltását és pedig olyképen, hogy a kormány megvonná a gyártási engedélyt azoktól a gyufagyáraktól, melyek ilyen veszedelmes gyufákat készitenek. Mielőtt azonban a miniszter erre vonatkozó rendeletét kiadná, meghallgatja a szaktestületeket és a kereskedelmi- és iparkamarákat.

— **Lövészet eredménye**. 1900. május 6-án tartott lövészet alkalmával dijat nyertek: legjobb mélylövéssel Fürst Ödön 2 korona, legtöbb körlövéssel Molnár Ferencz 2 korona.

— **Az apa szive.** Szomoru esetről értesit bennünket *sápi* tudósitónk. *Demjén* József sápi gazda e hó második kán fölakasztotta magát, mert a leánya becsületén egy embertelen ember foltot ejtett. — Az eset a következőképen történt: Demjén Józsefnek 20 esztendős, feltünő szépségü hajadon leánya valami dologban a szomszédos Földes községben járt. Ugy délelőtt tiz óra tájban tért hazafelé, azonban az uton megtámadta Körtvélyesi Károly sápi gazda, ütlegelni kezdte, mert az nem akarta magát vágyainak föláldozni. A leány ezután hazament és sirva panaszolta el apjának a történteket. Az apát végtelenül elkeseritette a dolog s elküldte a leányát a sógorához, hogy kölcsön kérjen néhány forintot a sógorától, hogy azzal bemenjenek Berettyóujfaluba s panaszt emeljenek. A leány el is ment az anyjával együtt, mikor azonban visszatértek, lakásuknak ajtaját belülről bezárva találták. Rosszat sejtve, visszamentek a sógorukhoz s azt segitségül hiva, behatoltak a lakásba. Ott találták Demjén Józsefet fölakasztva a mester-gerendára. A csendőrség vizsgálatot inditott a dologban.

— **Leégett tetőzet.** Tegnap délután a Hajó-u. 2. sz. ház tetőzete kigyulladt s teljesen leégett. A tüz tovaterjedését a gyorsan kivonult tüzoltóság megakadályozta.

x A debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet irodahelyiségét a főplacz 9-ik számu házba helyezte át.

— **Rablás a ravatalon.** New-Yorkban a napokban halt meg Murio Cellt szinésznő, a ki az amerikaiaknál nagy népszerüségre tett szert. A szinésznő holttestét diszes ravatalon helyezték el és aztán bebocsátották az elhunyt édesanyját és számos tisztelőjét, hogy kedvenczüket utoljára láthassák. Miután mindenki elbucsuzott a szeretett halottól, az énekesnő anyja észrevette, hogy leányának ékszerei, melyek értéke 6000 dollárra rugott, eltüntek. Az anya meg van arról győződve, hogy valamelyik fájdalmas látogató bucsuzott el az ékszerekkel együtt. A tolvajt keresik.

x A „Dréher sörcsarnok" nyári kertjében, melyet az előnyösen ismert Márkus Jenő vendéglős oly kellemes szórakozási helylyé varázsolt, **ma este Rácz Károly zenekara játszik**. Az a nagyválasztéku étlap mely az ételek jóizüségével a helybeli vendéglők alig egynémelyikében található, magyarázza meg okát annak a látogatottságnak, melylyel a Márkus vendéglője dicsekedhetik. Friss csapolásu sőre és tisztán kezelt borainak pedig megyeszerte hiába keressük párját.

Az ügyvédi könyek.

A köny: az a végtelenség két szélén álló valami. Vagy gyönge és erőtlen, amely csak alápereg az arczról és semmi, de semmi diadal se kiséri az utján. Vagy azonban erős és hatalmas, minden hatalomnál nagyobb mértékben hatalmas. Mert van köny, amely meglágyitja a legkeményebb szivet is, amely kivetkőzteti az elmét a ridegségéből, amely irgalmat szerez a kegyetlentől, megjavitja a megátalkodottat, érzésekre rakódott jeget olvaszt és elrombol minden korlátot, amelyet cselekvéseink elé a józanság, a törvény vagy a magunk akarata állitott. Vannak ilyen csodatevő könyek.

És ezek közül valók azok, a melyek megnedvesitik a mi szemünket is, szánalmat, irgalmazást fakasztók. A női könyeknek van ugy általában ez az erejük, — de próbálkoznak ime véle legutóbb az ügyvédek könyei is és pedig sikeresen.

Ugy volt a dolog, hogy Tennerseeben (Egyesült Államok) igazi könyeket sirt az ügyvéd, védelmezvén a vádlottat. És szóltak akkor az esküdtek:

— Ime, ez az ember könyeket hullattat. Forró, keserves könyeket. A magunk szemét is megnedvesedni érezzük tőlök. Kell, hogy ártatlan legyen ez a vádlott.

És fölmentették.

Ha ennyiben maradt volna a dolog: nem irtunk volna róla, mert nincsen benne se tanulság, se érdekesség. De van a következőkben. A vádló semmiségi panaszt jelentett be az itélet ellen, indokolván kérelmét igyen:

— A könyek megzavarták az esküdteket. Ellágyitották őket, elérzékenyitették: nem itélkezhettek tisztán. Befolyásolva lettek. Mert az ügyvédnek nem szabad sirni...

Ebből aztán parázs kis vita keletkezett ott Tennerseeben, a minőnek is aztán az lőn a vége, hogy elvetették a semmiségi panaszt. Ugy döntött a törvényszék, hogy az ügyvédi könyek csak olyan argumentum, mint bármely más, tehát megengedett. Az ügyvéd ugy győzheti meg védettje ártatlanságáról az esküdteket, amint tudja és akarja.

Ennek a határozatnak elvi jelentősége van: Si vis me flere: dolendum est — mondta Horacius. Az amerikai ügyvédek, ugymondják, ezután a sirásból is vizsgázni fognak. Mert hogy kitünő argumentum ám az a néhány igazságszülte könycsepp!

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Tánczra kényszeritett urak.** Nálunk is föl-fölhangzik a panasz, hogy a bálokat látogató fiatal emberek nagy része megelégszik egy-két tourral s aztán visszavonul a sörös, boros és pezsgős üvegek mellé a buffetbe s ott tölti az éjszakát.

Különösen Berlinen volt nagy a német fiatalságnak ezért a viselkedéséért a fölháborodás, ugy hogy az ujságok is nyilatkoztak ez ügyben. Most egy kölni lapban egy kölni menyecske a következő radikális módszert ajánlja:

— Minálunk — irja — szintén nagy volt az asszonyok és lányok panasza a nem tánczoló urak ellen. De találtunk egy pompás módszert, a melylyel tánczra kényszeritjük a jó fiukat. Ugyanis, ha egyik-másik közülök mégis csak leereszkedik hozzánk és tánczolni szeretne, hüvösen fogadjuk. Udvarias, de határozott mozdulattal visszautasitjuk őket, egyben hirtelen megforditjuk a legyezőnket és a hátlapját forditjuk feléjük. Erről a jelről aztán minden hölgy tudja, hogy ezzel az urral nem kell tánczolni. Néhány fiatalemberrel megtettük ezt és aznap este senki nem tánczolt velük. A legközelebbi bálon aztán valamennyi ugy tánczolt, mint a parancsolat.

Ez a szellemes módszer egyrészről azt bizonyitja, hogy mily összetartók a hölgyek, ha arról van szó, hogy az uraknak némi kellemetlenséget kell okozni, másrészről pedig azt, hogy az urak mégis rá vannak szorulva az asszonyokra, a mit egyébként már régen tudtunk.

* **Páris vendégei.** A kiállitás megnyitása óta körülbelül kétszer annyi utas érkezik naponkint Párisba, mint amennyi a mult évnek ugyanebben a hónapjában érkezett. Aprilis 15 től 22-ig, vagyis a kiállitás megnyitását követő héten 402,969 idegen szállt ki a különböző pályaudvarokban, mig a mult évben ugyancsak ezen a héten: 241,984. Az 1867. kiállitás egész ideje alatt csak 525,671, 1878-ban 571,792 és 1889-ben 1 millió 650,000 ember érkezett Párisba. A föntebbi adatok némi fogalmat alkotnak arról, hogy milyen óriási módon meg fog szaporodni a mostani kiállitáskor a látogató vidékiek és idegenek száma.

* **Az esküvők városa.** Ősi szokás szerint Ryssel észak-francziaországi városkában a farsang napjaiban százakra menő mátkapárok tartják meg esküvőjüket. Az anyakönyvvezetőtől csak ugy özönlenek az ünnepi ruhába öltözött lakodalmas népek az egyes templomok felé. A nép, a közönség pedig sorfalat alkotva az utcza két oldalán lelkes ovácziókban üdvözli a boldogság utján járó párokat. — Örömtől, jókedvtől sugárzik ezeken a napokon Ryssel városkának minden lakója, mindenki tréfálkozik, sőt sokan a csinyektől sem riadnak vissza Néha kissé vastagok is ezek a csinyek, de azért Ryssel városkában csak megmaradt a lakodalmas felvonulásoknak ez a szinpadias módja. Az idén például az egyik napon ötvennyolcz pár esküdött meg, köztük három olyan esküvő is volt, a melyben a három vőlegény is egy szülőktől való volt s a három menyasszony három nővér volt. A másik napon a pap áldásáért még többen mentek el a templomba, a harmadik napon negyven pár esküdött meg.

—

RÖPPENTYÜK.

* **Különös.** — Téged rendesen a ligetben látlak és mindig olyan padon, ahol kisasszony is ül.

— Csakugyan furcsa, hogy alig ülök egy padra, hát már akkor ott ül valami szép fruska.

* **Ugratás.** — Ismerek egy embert, aki ezer forintot adna, ha hallaná énekedet.

— Régi viccz! Bizonyosan süket.

— No, ha hallaná az énekedet, megint adna ezer forintot, hogy megsiketüljön.

* **Alapos ok.** — Ha oly szivvel vagy Gácsér Antal iránt, miért nem mégy hozzá, Lidi?

— Még nem kért meg.

KÖZGAZDASÁG.

A baraczkfa trágyázása. Miután a baraczktermelés jövedelmezősége miatt mindinkább nyer jelentőségében, időszerünek találjuk megismertetni olvasóinkkal azon trágyázási kisérletek eredményeit, melyek a baraczk termések fokozása, egyenlővé tétele szempontjából tétettek:

1. Az istállótrágya gyors és erőteljes növekedést idéz elő, a termésre is fokozólag hat, a gyümölcs érést azonban késlelteti. Érett istállótrágya vagy komposzt alkalmazása különösen az ültetésnél nagyon helyén való, mert a talaj fizikai tulajdonságaira kedvezően hat. A tulságos erős és gyakorlati trágyázás azonban káros hatásu, mert buja hajtásokat nevel, melyek nem érnek be, s ezáltal a fabetegségek iránt kevésbé lesz ellenálló. Emberi ürülék és higtrágya alkalmazásánál még nagyobb elővigyázattal kell eljárni.

2. A mesterséges trágyák az istállótrágyát minden tekintetben pótolhatják, s mivel olcsóbbak, alkalmazásuk inkább figyelembe jöhet. Fő előnyük abban rejlik, hogy alkalmazásuk esetén a három legfontosabb tápanyagot: a nitrogént, foszfor és káliumot egymagukba adhatjuk a talajnak, s igy ezen tápanyagok között a legmegfelelőbb arányt hozhatjuk létre.

3. A kálium különösen a fanövekedést, a gyümölcsképződést és a gyümölcsfejlődést mozditja elő. A kénsavas káliumnak a a klorkálium fölött való előnye a többféle gyümölcsfával végrehajtott kisérletek folyamán nem bizonyosodott be s mindkettőnek hatása meglehetősen egyforma volt. A kénsavas vagy klórkáliumban egy-egy fára évenkint 200—300 g/a számitandó, 1 H/a-ra. Tehát, ha azon 450 fa foglal helyet, 135—225 kg. elégséges. A nyerskalisokat (kainit) baraczkfák alá különösen könnyü talajokon csak nagy elővigyázattal szabad alkalmazni, mert ezen nyerssókkal a talajba hozott egyéb sók a különben nagyon érzékeny fára károsak lehetnek.

4. A foszforsav a hajtásokat növeli és a gyümölcs érést sietteti. Az évi átlagos trágyaszükséglet egy-egy fára 80—160 grm. foszforsav, mely 1 H/a-on 450 drb fára 36—72 kg.-ot tesz ki. 18% os szuperfoszfátból tehát egy fára 450—900 g. 1 H/a-on, 450 fára pedig 200—400 kg.-ot lehet számitani.

5. A nitrogén a fa- és levélképződést sietteti, a gyümölcs érését azonban késlelteti. Kálifoszfát trágyázásnál mérsékelt nitrogéntrágyázás is nagyon helyén való. Egyoldalu és nagymértékben való alkalmazása azonban hátránynyal jár, mert a betegségek könnyebben megtámadják, különösen a gummifolyás szokott föllépni az ilyen fákon. Évenkint 400 gr. chilisalétrom egy fára s igy 1 H/a-ra 180 kg. elegendő. Sovány talajon a visszamaradt fa fölsegélésére a nitrogént a lassabban, de tartósabban ható ammonmak-alakban czélszerü alkalmazni.

6. A kálium és foszfortrágyák játszák a baraczkfa trágyázásánál a főszerepet s ezeket ősszel vagy pedig a tél folyamán lehetőleg mélyen alá kell takarni. Ezen tápanyagok elősegitik a fának egészséges kifejlődését s azonkivül a termés mennyiségét és minőségét is kedvezően befolyásolják. Nitrogéntrágyával szükség szerint tavaszszal vagy nyáron kell a fákat fölsegélni.

7. A mész a csontos magvu gyümölcsfáknak nélkülözhetetlen tápláléka s különösen a gyümölcs czukortartalmára van kedvező befolyással. Az égetett mész maró hatásánál fogva káros lehet a fákra s ezért inkább szénsavas meszet, péld. márgát szoktak a baraczkfa trágyázására használni. — Kevésbé mészszegény talajon a szuperfoszfátban a talajba vett mész már elegendő s ilyenkor külön mésztrágya alkalmazása fölösleges.

8. Megfelelő eredményt természetesen csakis akkor lehet trágyázással elérni, ha a talajnak szorgos megmivelése és a fák gondos ápolása azzal karöltve jár.

—

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, május 7.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.95— 7.25
„ „	78	7.15— 7.45
„ „	79	7.20— 7.50
„ „	80	7.45— 7.50
Rozs „	71/73	6.15— 6.25
Árpa		5.45— 5.55
„ (jobb)		—.——.—
Zab		4.85— 4.95
„ prima		—.——.—
Tengeri		5.60— 5.70
Köles		—.——.—
Napraforgó mag		—.——.—
Bükköny		—.——.—
Lóhere		—.——.—
Luczerna		—.——.—
Pogácsa napraforgó		—.——.—
„ tökmag		—.——.—
Bab (fehér).		—.——.—

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irta: **Pryce Richard.**

Forditotta: **Karem.**

(Folytatás.) 44.

Intett az asszonynak s ez a lépcső felső részére követte őt.

— Be van az ajtó zárva? — kérdé sugva.

Mrs. Smith igent intett fejével.

— Ugy gondolom, igen, — mondta szóval is.

— Akkor maradj itt, mig én elkérem mrs. Flemingtől a kulcsot.

Ezt mondva, a nappali felé ment s a lehető leghalkabb kopogtatás után belépett.

Mrs. Fleming a tüz mellett ült tétlenül és föltekintett, mikor Smith belépett. Ez betette maga mögött az ajtót, de még mielőtt egyetlen szót is szólott volna, csupán arozkifejezésével annyira elrémitette lakóját, hogy arcza az addigi unalom helyett a legnagyobb rémület kifejezését öltötte fel.

— Mi az? Valami baj van? — kérdé.

Figyelmesebb szemlélőnek, mint a minő Smith volt, feltünt volna ez a gyors változás és azt következtette volna belőle, hogy lakójának nagyon nyughatatlan, minden pillanatban veszélytől rettegő kedélyállapota lehet.

— Ne ijedjen meg, asszonyom — szólt Smith hamar, de a nő rémülete csak még fokozódni látszott. — Kegyednél van a hálószoba kulcsa? Ugy hallatszik, mintha valaki járkálna odabenn.

A nő felugrott helyéről.

— Valaki van az én szobámban! — kiáltott fel.

— Igen, asszonyom, de azért nincs mit félni. Ha ide adja nekem a kulcsot, Nagysád itt maradhat és ha van odabenn valaki, majd elbánok én vele, mert van ám én bennem erő, elég.

Smithné, ki félt a folyosón egyedül maradni, betolta sápadt arczát az ajtónyilason. Mrs. Fleming hol az egyikre nézett, hol a másikra.

Smith ujját fölemelve, hallgatást intett, de mrs. Fleming, ugy látszik, egészen elvesztette fejét a rémület miatt.

— Valaki az én szobámban, — kiáltozott hangosan és magával rántotta Smithnét a folyosóra, — valaki van az én szobámban!

Az ajtóhoz rohant és házigazdájáról tudomást se véve, a kilincset próbálta kinyitni. Majd hangosan döngetni kezdte az ajtót.

— Ki van itt? — kiáltott magánkivül. — Ki van itt?

— A kulcsot kérem, asszonyom; a kulcsot!

— Nem tudom, hová tettem; — felelt mrs. Fleming s aközben folyvást döngette az ajtót. — Nézze meg a kandalló párkányán, a nappaliban, tán ott lesz.

Smithné vaczogó fogakkal állott mellettük.

— Menjek rendőrökért? — kérdezé minden pillanatban.

Mrs. Fleming az ajtóra tette fülét és hallgatózott.

— Nem hiszem, hogy valaki lenne odabenn; — szólt hirtelen, visszanyerve nyugalmát. — Ej, no, nézze meg az ember, hiszen itt van a kulcs a zsebemben. Smith ur, itt van a kulcs.

A házigazda visszajött és beledugta a kulcsot a zárba. Felesége hátra huzódott, mikor az ajtót látta kinyilni, mrs. Fleming pedig félénken benézett a szobába és azután idegesen felkaczagott: a szobában nem volt senki.

— Mennyire megrémitettek — mondá ezután.

Szivére szoritotta kezét s a szobán végigmenve utazó ládájára ült, mig Smith kutatva nézett körül a szobában.

— Megesküdtem volna, hogy lépteket hallok, — mondá.

Az ablakon beszürődő sápadt napfény világos négyszögeket rajzolt a fal kárpitjára. Minden butordarab a rendes helyén állott, de Smith azért megnézett mindent; az öltözőasztal és ágy alá, sőt a pohárszékekbe is benézett; mrs. Fleming pedig folytonosan szemeivel kisérte őt.

— Nincs senki, — szólt végr Smith — pedig egészen bizonyos vagyok benne, hogy lépteket hallottam idebenn.

— De mennyire megijesztettek, — ismétlé mrs. Fleming; ki azonban most már, ugy látszik, teljesen visszanyerte nyugalmát. Smithné az ajtóban állott, de nem merte a küszöböt átlépni; az ő rémületét még fokozta az üres szoba látása.

— Nagyon sajnálom, asszonyom; igazán nagyon sajnálom. Hanem azt feleségem is, én is, egészen világosan hallottuk, hogy valaki járkált idebenn.

— Igen, hallottuk; — mondta rá felesége félénk suttogással.

Mrs. Fleming hirtelen ránézett.

— Hiszen láthatja, hogy itt senki sincs.

— Lehet, hogy csak mi nem vagyunk képesek meglátni; — felelt Smithné. Félénken tekintett körül a szobában, remegve, hogy a levegő egyszerre csak ködszerü testté sürüsödik szemei előtt. A gyér napfény sápadtan, bágyatagon világitott. Meglehet, hogy mig ő semmit se lát, tekintete talán épen azt a helyet éri, a hol az áll.

— Miről beszél? — kérdé mrs. Fleming, a férjhez intézve szavait.

Smithné maga felelt meg helyette.

— Lehet, hogy még most is idebenn van, a szobában; — mondá.

— Idebenn a szobában! — szólt mrs. Fleming kissé ingerülten. — Hogy lehetne valaki ebben a szobában? Hisz itt nem rejtőzhetik el sehol és mr. Smith ugyancsak megnézett mindent.

Léptek zaja hallatszott a lépcső felől. Saltash meghallotta a lármát és most jött fölfelé az okát megtudakolni.

— Nem volnának oly szivesek, hogy kimennének és engemet magamra hagynának? — szólt mrs. Fleming. — Én egészen nyugodt vagyok affelől, hogy itt senki sincsen.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 220. Bérlet 179. szám „B“

Kedden, 1900. évi május hó 8-án

Sarosi Paula bucsufelléptével:

A baba.

Operette 4 felvonásban.

Laptulajdonos: a **Csokonai-nyomda.**

NYILT-TÉR.

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatású **a légutak s tüdő hurutus állapotainál, különösen szivós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz“** megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle **a gyomor és belek hurutos állapotainál**, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képzeiődött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a **hólyag hurutos** bántalmainál, **a kő- és homokképződés eseteiben**, miért is **a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai**, mint az **orvosvilág egyéb előkelőségei** a legszivesebben használják, előnyt adnak a **„Margit“**-forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

Mint ivóviz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

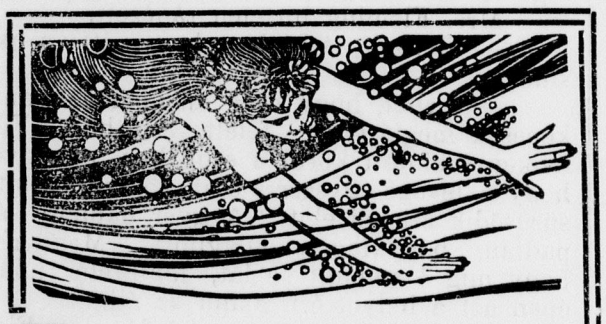
Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványviznagykereskedés

cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Herczeg Metternich-féle
KÖNIGSWARTI
RICHARD-FORRÁS

A világ legkitünőbb asztali vize.

Természetes szénsavdús tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcsszörppel vagy likőrrel való keverésre. Feltünő gyógyhatásu emésztési zavaroknál, ugyszintén a légcső és hugyhólyag idült hurutos bántalmainál.

Járványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult.

Kapható helyben

Geréby Fülöp utódai

uraknál, mint főraktárosoknál

és **minden jobb vendéglőben**

Országos főraktár és iroda

BUDAPEST, VIII., József-körút 9. sz.

SPORA-féle

világhirü **KLATAU-i**

disz- és óriási szegfü.

Kitüntetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a Mainban stb. a legmagasabb dijakkal.

Elite-választék
5 darab 16 Kor.

Kiállitási és reklám minta fajok
10 darab 16 Kor.

Óriási szegfü
10 darab 10 Kor.

Disz-szegfü
10 darab 5 Kor.

Kerti-szegfü
10 darab 2 Kor.

Remontántszegfü
10 darab 6 Kor.

50 darabnál 10 százalék, 100 darabnál 20 százalék engedmény. Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Fr. Spora

szegfü-kivitel Klatau (Csehország.)

Hirdetmény.

A Nagyerdőn vagy a Guti faraktárban az erdőségekből kivágott

mű-tölgyfákat

minden vastagságban, rönkökben, vagy kifaragva

eladunk.

Valamint a helyszinen **favég esőlék forgácscsal, 1 köbméter csomónként hat korona,** eestleg **10 csomó vételnél tiz korona engedménynyel** minden órán **eladunk.**

Bővebb értesitést nyerni

Horváth és Biczó

épitő-czég irodájában, Csapó-utcza 51-ik szám alatt.

Boroszno gyógyitófürdő.

Zólyommegyében. Vasut-állomás. Posta és távirda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrásu vizvezeték. **A glaubersós** gyógyitóforrások kitünő hatásuak, heveny és idült **gyomor- és bélhurut, máj és hólyagbajoknál.**

Hidegvizgyógyitómód, masszás, villamozás, svéd torna, tej- és savókura, **Kneipp**-féle gyógyitómód. Meleg ásványviz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyitóhely.

Állandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, czigányzene.

Lakás: 8—16 korona egy szoba **heti bérlete** ágynemüvel együtt.

Etkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fil., sültek 80—100 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Beszterczebányán.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak { frt 2.75, 3.70, 4.80 jó / „ 6.— és 6.90 jobb / „ 7.75 finom / „ 8.65 finomabb / „ 10.— legfinomabb } valódi gyapju szövetből.

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltőszöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamgarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szolidságáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szállitásról biztositék **A magánfelek előnyei:** szöveteket **közvetlenül** fenti czégtől a **gyárhelyiségből** rendelni tetemesek.

Levélpapirok

kereskedelmi levelezéshez negyed és nyolczad alakban, fehér, vonalzott, koczkázott és meritett minőségben, **nyomással** és anélkül.

Doboz-levélpapirok egyszerü, finomabb, valamint a legnagyobb fényüzéssel és müvészettel kiállitott formában.

Billet du Correspondence, csinos tokokban.

Legujabb

„Monopresse“

melylyel mindenki a legegyszerübb módon önmaga készitheti monogrammjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Irótollak, Tollszárak, Tentatartók.

Kuhn-féle, Soenneken- és Birmingham-tollak, egyenkint, tuczatonkint és dobozokban.

Tollszárak óriási választékban a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkel, szaru, sündisznó-tüske és csontból.

Irodai és disztentatartók, zsebben hordozható tentatartók fából, nikkelből, mindenféle elképzelhető alakban

nagy készlet olcsó árakon kapható a

CSOKONAI-papirkereskedésben

Debreczen, Kossuth-utcza 13.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.